

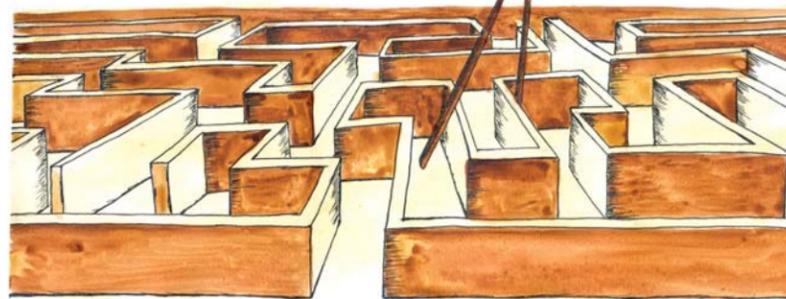
ВОЖЫК

Часопіс сатыры і гумару

№ 9 (верасень)

2012

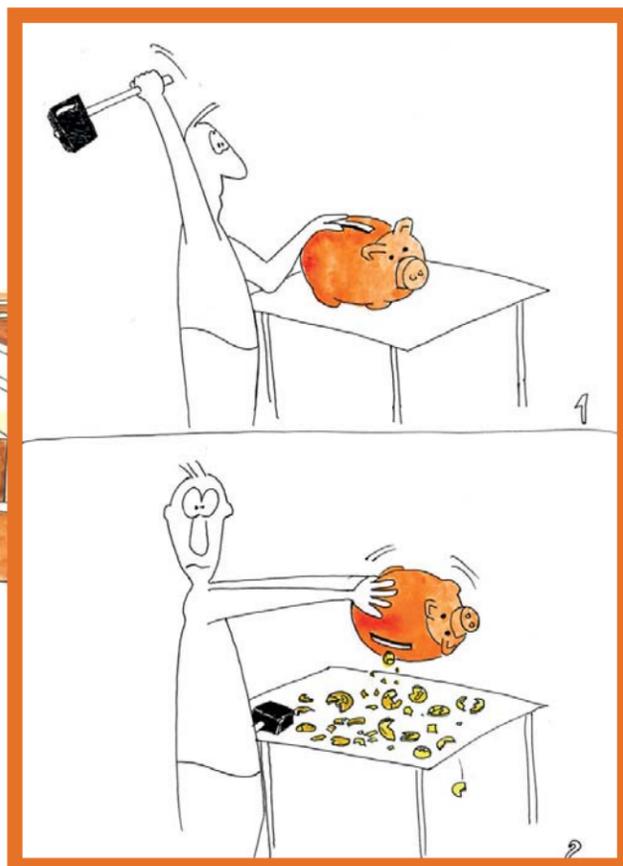

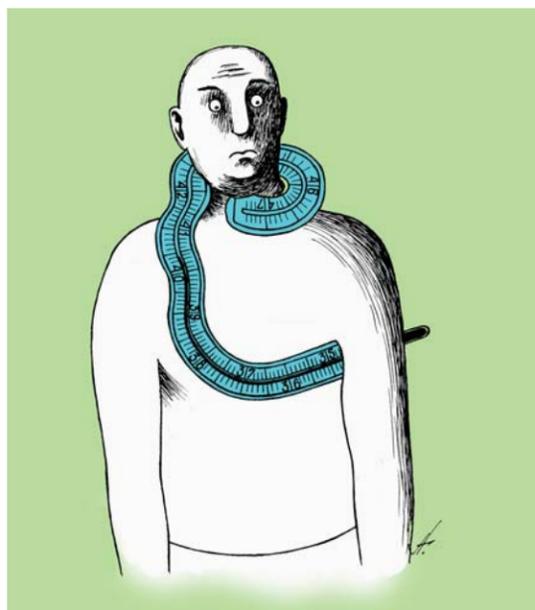
Малюнок Алегi ГУЦЮЛА.

Малюнокi Алегi КУРПІКА.

Спусциць шлюпки!

Малюнок Аркадэя ГУРСКАГА.

Лічу маўчанне на маё пытанне як згоду.

Малюнокi Вікенцыя ПУЗАНКЕВІЧА, тэма Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

Адразу відаць, што гэта сапраўдны хірург!

Ну і тып гэты грыб!..

Грыбы збіралі Мікола ПРГЕЛЬ і Аляксандр КАРШАКЕВІЧ.

Міхась ПАЗНЯКОЎ

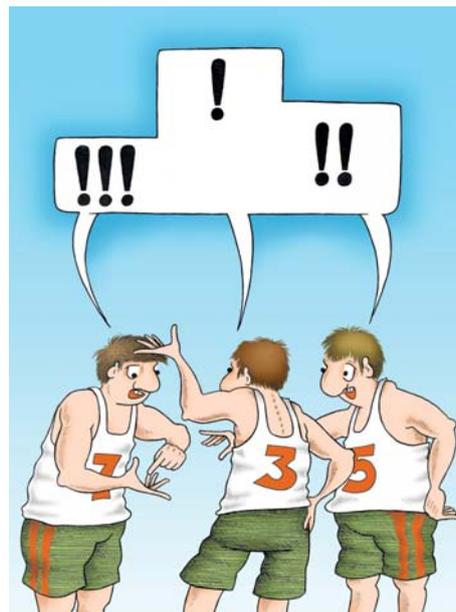
Байка

Аднойчы ў дзень праменісты, вясновы
Воўк, падышоўшы сціпла да каровы,
Укленчыў перад ёю і прызнаўся,
Што вельмі моцна ў тую закахаўся.

Рагуля светлай радасцю заззяла
І Воўка малаком пачаставала.
Хадзіла цэлы дзень, нібы пад мухай,
І штосьці яму мукала на вуха.

Воўк, «моцна закаханы», на часіну
Затойваў звычайны нораў свой зварыны.
Ды мяса (малака было замала)
Натура воўчая яго жадала.

І гэтак, што забыўся пра каханне.
І, ноч пагаладаўшы, ціхім раннем,
Ашчэрыўшы клыкi на бедную кароўку,
Ён абышоўся, як належыць Воўку.

Малюнкi Аляксандра ШМІДТА.

• Пошукі светлай будучыні
прыводзяць часам да цёмных
спраў.

• П'яніцу цяжка ўзяць сябе
ў рукі: калоцяцца.

• На ніве безгаспадарчасці
звычайна сеюць зярняты гуль-
тайства.

• Чорныя справы часта
шыюцца белымі ніткамі.

• Нярэдка не дзьме ў вус
той, у каго вецер у галаве.

• Той, у каго сем пятніц на
тыдні, жыве адным днём.

• Здараецца, што той, хто
прайшоў агонь, ваду і медныя
трубы, выходзіць сухім з мок-
рай справы.

• Звычайна той, у каго
вецер у галаве гуляе, любіць
пракаціцца з ветрыкам.

Даслаў Міхал ШУЛЬГА,
Буда-Кашалёўскі раён,
г. п. Уваравічы.

A comic strip with three panels. The first panel shows a magpie and text about a film. The second panel has a yellow background with the title 'Як вароны самагонку на Беларусі шукалі' and 'Маляваны фельетон'. The third panel shows two magpies talking about flying over roofs and the heat of the sun.

«Вожык»-фільм»
сумесна з Камітэтам
дзяржаўнага кантролю
Рэспублікі Беларусь
прадстаўляе

Як вароны
самагонку
на Беларусі
шукалі

Маляваны
фельетон

Нядаўна летам.
Ік!
Ох, не магу
над нашымі
лясамі
лётаць —
так і трачу
прытомнасць.
Галава
баліць!

Яно і нядзіўна:
такая спёка.

Міні-цюркі

Базыль ХІЗАВЕЦ

СМЕХАМ — ПА АГРЭХАХ

У прыёмнай бюракрата

— Што са скаргаю маёй?
Хаджу да вас штодня!
Прапала ўжо зусім надзея!
— Штодня вы ходзіце?
Ну, гэта ўжо хлусня:
Мы ж не працуем
Па суботах і нядзелях!

П'янтос-карміцель

— Не! Не нахлебнік
Я у жонкі, бо ўсё ж
Дзяцей сваіх кармлю:
Ім ад гарэлкі, ад настойкі
На хлеб бутэлькі аддаю.

На будаб'екце

— Ты п'яны зноў!
Ану, шурай дахаты!

— Вы што? — дастаў
Бутэлечку цясляр...
— Тады працуй! —
Прараб прамовіў зухавата. —
І ведай, хто
На будаб'екце гаспадар!

У час юбілею

Службоўцы свайго шэфа-бюракрата
Так моцна паважалі і любілі,
Што ў час ягонай юбілейнай даты
Ў сваіх абдымках проста... задушылі.

Хітрая хвароба

— Сусед! Прашу:
Дай закурыць!..
— Ты ж кожны дзень
Мяне тут супыняеш.
Чаму свайго
Ніколі курыва не маеш?!
— Дык мне ж курыць
Забаранілі дактары!

У судовай зале

— Пасля твайго такога пакаяння, —
Гаворыць махляру суддзя, —
Ў мяне ўзнікла спадзяванне,

Што больш цябе не ўбачу я
На гэтай лаве ў нашай зале.
— Вы што, грамадзянін суддзя,
На пенсію заяву напісалі?..

Прыпятчнік

У офісе ля самага парога
Клерк раптам паваліўся на падлогу.
Мы думалі: упаў ён ад прыпадку,
А клерк лізнуў начальнікаву пятак!

Запаслівы

Папаўся на экзамене студэнт,
Дастаючы шпаргалку з рукава.
— Што гэта?! — пацікавіўся дацэнт.
— Запас, што не ўмясціла галава!..

Псеўдагерой

За шырокай шэфавай спіною
Намеснік пачуваў сябе героем.
А як сам у крэсла шэфа сеў —
Адразу ж і раскіс, і палысеў.

Каб спакойна спаць...

Смаргонь. «Заплаці падаткі і спі спакойна!» – настойліва прапаноўвала рэклама. Але дырэктар мясцовага прадпрыемства па перапрацоўцы металалому не паслухаў разумных парад, і сон яго стаў вельмі неспакойны.

Перакваліфікаваўшыся з дырэктара таварыства ў кіраўніка, бізнесмен пачаў махляваць з дакументамі. Прадпрыемства, як і раней, пераплаўляла металалом і адпраўляла атрыманыя зліткі са сплаваў аднаму буйному мінскаму заводу, але – па ліпавых дакументах. У выніку такіх махінацый з лістапада 2010 года па ліпень 2011 года бюджэт не далічыўся 817 мільёнаў рублёў падаткаў.

Расследаваннем крымінальнай справы заняліся ў праўленні Следчага камітэта па Гродзенскай вобласці. Цікава, як спіцца дырэктару цяпер?..

Агнём і... «Тарнада»

Пухавіцкі раён. Як высветлілася, падчас жніва шчыруюць не толькі камбайнеры, а і – міліцыянеры. Першыя жнуць збожжавыя расліны, а другія – наркатычныя.

Непадалёк ад пасёлка Праўдзінскі супрацоўнікі наркаконтролю выявілі паўгектара дзікарослых канапель, а каля вёскі Сяргеевічы – цэлую плантацыю ажно на шэсць гектараў! Ураджай агульным «намалотам» больш за дзве тоны дзвесце кілаграмаў канапель быў паспяхова знішчаны агнём і «Тарнада» (спецыяльным хімічным рэчывам).

Уборка працягваецца...

П'яны злодзеі

Ваўкавыск. Людзі на падпітку часта здзяйсняюць дзіўныя ўчынкi. Хтосьці пачынае адчуваць сябе оперным спеваком, хтосьці – гімнастам ці карацістам, а хтосьці... становіцца злодзеем.

Як мясцовы 40-гадовы мужчына, які ўжо з ранняга ледзьве стаяў на нагах. Гэтыя ж ногі прывялі яго да хаты другога мясцовага жыхара. Пяцідзесяцілітровы газавы балон на верандзе дома так спадабаўся нецвярозаму мужчыну, што той вырашыў больш з ім не расставацца. Але пачынаючы ногі запляталіся, ён абняў металічную пасудзіну і прылёг на зямлі адпачыць...

Цяжка зразумець, чым так прывабіў выпівака пусты газавы балон. Да-

кладна вядома іншае: па рашэнні суда гора-злодзеі атрымаў год зняволення ў турме.

SMS і SOS

Гродна. Чалавек заўсёды пра нешта марыць. І вельмі цешыцца, калі яго летуценні збываюцца.

Вось і мясцовы жыхар шчыра ўзрадаваўся, калі атрымаў на мабільны тэлефон SMS. Мара спраўдзілася: ён выйграў у рэкламнай гульні «Лексус»! Патэлефанаваўшы на кантактны нумар, шчасліччых дамовіўся з апэратарам аб атрыманні выйгрышу. Каб не ехаць па машыну ў Расію, мужчына пагадзіўся ўзяць грашыма і пералічыў на ўказаны рахунак шэсць мільёнаў рублёў камісіі.

Грошай на сваёй картцы ён не дачакаўся ні праз гадзіну, ні праз дзень... Дапамагчы даверліваму прасцяку не змагла нават міліцыя: кантактны нумар больш не адказваў.

Таму марыць трэба з розумам, каб маленькае SMS не ператварылася ў вялікае SOS!

Па матэрыялах прэс-цэнтраў Камітэта дзяржкантролю, УУС Мінскага аблвыканкама, Ваўкавыскага РАУС.

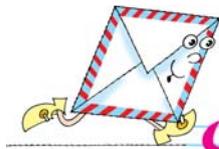
Малюнак Пятра КОЗІЧА.

Маналог гора-чыноўніка

«У мяне, браточкі, цуда, а не рукі.
Нават не ўяўляю, як бы жыў без іх.
Як бы на трыбуне кулакамі грукаў
Я на падапечных ёлупаў сваіх?
Як бы на банкетах падымаў я чарку?
Чым бы абдымаў я кралю-сакратарку?
Чым бы я той хабар заціскаў у жменю?
Што б я соваў у дзяржаўныя кішэні,
Каб пашураваць там лепш, чым у сваіх?..
У мяне, браточкі, цуда, а не рукі.
Дзякуй табе, Божа, што ты даў мне іх!..»

Мікола КАРАЛЁЎ,
г. Гродна.

Як стала вядома...

Узбуджана крымінальная справа

Намеснік старшыні Магілёўскага аблвыканкама А. Ісачэнка прачытаў крытычны матэрыял «Неапетытныя гербіцыды» («Вожык» № 7 за 2012 год) і патлумачыў, што філіялы «Ніва-Агра» і «Прыгранічны» ААТ «Клімавіцкі камбінат хлебапрадуктаў» заключылі дагаворы на пастаўку пестыцыдаў са сталічным ТДА «Калтаан-П». Але паколькі хімічныя сродкі былі завезены з парушэннем патрабаванняў дзяржаўнай рэгістрацыі на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, спецыялісты Клімавіцкай раённай дзяржаўнай інспекцыі па насенняводству, каранціне і ахове раслін саставілі акт-прадпісанне на вяртанне дадзеных пестыцыдаў фірме-пастаўшчыку.

Праваахоўнымі органамі па дадзеным факце была ўзбуджана крымінальная справа. Яды канфіскаваны і да высвятлення абставін захоўваюцца на раённым складзе пестыцыдаў ААТ «Клімовічы райагропромтехснаб».

Грошы будуць вернуты

Старшыня Камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Гродзенскага аблвыканкама А. Зімнова прачытаў сатырычны матэрыял «Паповыя вочы» («Вожык» № 7 за 2012 год) і патлумачыў сітуацыю. Як

паказала праверка органаў пракуратуры Гродзенскай вобласці, Фінансавыя сродкі выкарыстаны ПВУП «Экаэнерггруп» па мэтавым прызначэнні для закупкі камплекта абсталявання па вытворчасці паліўных брыкетаў з адходаў дрэвапрацоўкі на РУП «Смаргонскі завод аптычнага станкабудавання», а бюджэтная пазыка ў памеры 265 мільёнаў рублёў не вернута ў тэрмін з-за фінансавых праблем прадпрыемства. Гаспадарчым судом Гродзенскай вобласці ў адносінах ПВУП «Экаэнерггруп» была ўзбуджана загадная вытворчасць абспаганні доўга, а пазней – і выканаўчая вытворчасць.

«Адно акно» зрацавала

«Бюракратычныя «забегі» («Вожык» № 7 за 2012 год) нарэшце скончыліся. Як паведаміў начальнік галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы Гомельскага аблвыканкама І. Даўгала, рашэннем Жлобінскага райвыканкама створана служба «Адно акно», зацверджаны рэгламент яе работы. Спецыялістамі гэтай службы ажыццяўляецца прыём заяў ад грамадзян па дваццаць адной адміністрацыйнай працэдуры. Таксама набыта праграмае забеспячэнне, вядзецца мантаж лакальнай сеткі, каб у далейшым якасна і своєчасова прымаць адміністрацыйныя рашэнні па заявах грамадзян.

ПЯЦЬ КІЛАГРАМАЎ

ДЫЕТ

Фельетон

Толькі Люся прачнулася, як нейкая невядомая сіла прымусіла яе стаць на вагі. І нездарма: лічбы паказалі плюс цэлых пяць кілаграмаў. Не паверыўшы вачам, маладзіца паўтарыла гэта яшчэ некалькі разоў, нават прасяла зняла (а раптам ён вінаваты?), але нічога не змянілася. Пяць лішніх кілаграмаў так і засталіся пяццю кілаграмамі.

– Усё! Буду худзец! Вунь суседка Света ледзь не кожны тыдзень на нейкай новай дыеце сядзіць, – паставіла Люся і пайшла на кухню гатаваць сняданак мужу.

Неўзабаве на патэльні засквірчэлі яйкі – і на кухні адразу з’явіўся муж.

– Усё, Вася! Я вырашыла! – сур’ёзна сказала Люся.

– Што? – спалохаўся Вася і ад нечаканасці ледзь не выпусціў з рук відэлец.

– Будзем з табой худзец! Пераходзім на гародніну і садавіну.

– А-а-а, – з палёгкай выдыхнуў Вася, – вось ты пра што. Толькі не мы, а ты. Я і так добра выглядаю, – і пясчотна паглядзіў свой живот. – Ды і сябры мяне засмяюць. Што я, казёл які, каб траву есці? Мне мяса трэба!..

– А я буду худзец!

– Як хочаш, – усміхнуўся Вася і адрэзаў кавалак каўбасы...

А Люся пачала выбіраць сабе дыету. Прагартала стос часопісаў, у якіх распавядалася, як хутка пахудзец без вялікіх намаганняў, паглядзела тэлевізар, паўдня прасядзела ў інтэрнэце, зазіраючы на шматлікія сайты з малюначкамі «да» і «пасля» пахудзення.

Чаго тут толькі не прапаноўвалі! Разнастайныя трэнажоры для «пракачкі» пэўных груп мускулаў – усялякія «рокеты», «мэджыкі» ды «джымы». (У выніку, каб «пракачаць» усё цела, трэба купіць цэлую спартзалу). Цудадзейныя механізмы, якія самі, без фізічнага ўдзелу чалавека, прымусяць знікнуць тлушчавыя адклады: паясы з эфектам саўны, вібраторы, масажоры і яшчэ бог ведае што. Здаецца, што ў іх асаблівага? А каштуюць так, быццам золата купляеш.

Натрапіла маладзіца і на дзіўныя таблеткі «Тяньши». Еш усё што хочаш, ні ў чым сабе не адмаўляй і – худзей! Ды і састаў цуда-пілюль не страшны: экстракты фукуса, глогу, лопуху, фенхелю. Праўда, дадавалася яшчэ нейкая незразумелая раслінная цэлюлоза. Люся ўжо хацела шукаць адрас, дзе можна набыць гэтыя супер-таблеткі, як успомніла пра нядаўнюю перадачу па тэлевізары. Там дэталёва расказалі пра наступствы прыёму такіх цуда-лекаў і шкоду ад іх. Да таго ж, чалавек страчвае вагу ненадоўга, у хуткім часе яна зноў вяртаецца. Таму ты вымушаны зноў і зноў купляць гэтыя таблеткі...

«Не, мне такія «цудадзейныя пілюлькі» і дарма не трэба!» – вырашыла Люся і прадоўжыла пошукі найлепшага спосабу для пахудзення.

І натрапіла на дыеты. Да гэтага часу маладая жанчына нават не здагадалася, што іх можа быць настолькі шмат! Яна знайшла:

– дыеты па групе крыві,

– дыеты па знаку задзяка,

– дыеты, разлічаныя на пэўную краіну – ад Беларусі да

Афрыкі,

– дыеты для мужчын,

- дыеты для жанчын,
- лячэбныя дыеты: ачышчальная, антыстрэсавая, разгрузаючая, гіпертанічная і іншыя,
- дыеты ад знакамітасцяў (нашых ці замежных – на выбар): Сафі Ларэн, Ларысы Долінай, Сільвестра Сталоне, Клаўдыі Шыфер...
  - дыеты ад простых людзей з гарантыяй 100 працэнтаў,
  - дыеты рысавыя, ананасавыя, малочныя, рыбныя, яблычныя, бульбяныя, фруктовыя,
  - дыеты з інтрыгуючымі назвамі кшталту «Жакейская», «Каменнага веку», «Кінадыета», «Лацінаамерыканскіх індзейцаў», «Скарсдейлская»...

цаў», «Скарсдейлская»...

«Выбрала! Буду худзец па дыете «Каменнага веку», – спынілася Люся і пачала ўважліва чытаць. – Сняданак: аўсяная каша з разынкамі і яблычным сокам. Абед: густы суп з гародніны і булачка з втруб'ем. Вячэра: рагу з бульбы, гарбуза, морквы і рысу... І гэтак трэба пратрымацца цэлы тыдзень? Цяпер я зразумела, чаму ў каменным веку людзі так мала жылі!..» – уздыхнула маладзіца.

Яна так стамілася ад шматлікіх прапаноў для пахудзення, што незаўважна задрамала...

Разбудзіў маладую жанчыну муж, які вярнуўся з працы.

– Ну што, Клаўдыя Шыфер мая, худзееш? – са смехам спытаў ён.

– Ой, я сёння столькі ўсяго начыталася ды нагледзелася, што нават і паесці забылася! – схамянулася Люся. – Яшчэ пару дзён пасяджу так у інтэрнэце – і сапраўды пахудзею.

– Ведаеш, кідай ты гэта «самалячэнне-самахудзенне», – папрасіў муж. – Урэшце, калі табе так карціць пазбавіцца ад гэтых кілаграмаў, схадзі да ўрача ды парайся на гэты конт. Хоць асабіста мне ты вельмі падабаешся! А цяпер пойдзем на кухню, павячэраем. Я капуста з морквай купіў, давай галубцы з агародніны прыгатуем. І смачна, і фігуры не шкодзіць, – і ласкава прыгарнуў да сябе жонку.

Люся з удзячнасцю паглядзела на мужа. Пасля пяці кілаграмаў дыет вельмі хацелася есці...

Наталля КУЛЬГАВАЯ.

Малюнак Аркадзя ГУРСКАГА.

Малюнак Андрэя СКРЫННІКА.

Важкую пішучь...

Братка Вожык! Не раз я чула, што цяпер можна выкідаць смецце паасобку: паперу – у адзін кантэйнер, пластмасу – у другі, а шкло – у трэці. Што ж, добрая задума: адкіды затым перапрацуюць і зноў пусцяць «у абарот».

Таму вырашыла падтрымаць «экалагічную» прапанову. Ды дзе там! На вуліцы Нёманскай, дзе я живу, зрабіць гэта немагчыма. Праўда, дзе-нідзе ў суседніх дварах можна заўважыць адзінокі каляровы кантэйнер, але і ён забіты звычайным смеццем.

Зразумела, што Каменная Горка – гэта зусім новы мікрараён. Тут нават магазінаў амаль няма, не кажучы ўжо пра спецыяльныя кантэйнеры для смецця. Але ж чым раней жыхары нашага горада (у тым ліку і юныя і маладыя) прызвычайацца «правільна» выкідаць адкіды, тым, безумоўна, лепш. А пакуль, на жаль, словы застаюцца словамі, і на памяць прыходзіць народнае выслоўе: «Вер не скажу, а пакажу»...

Вольга ЗАЛЕСКАЯ,
жыхарка мікрараёна Каменная Горка г. Мінска.

Чаго толькі не ўбачыш у супермаркеце! І задумаешся, заўважыўшы такі цэннік. Ці гэта шокавае дупло, і заглядваць у яго строга забаронена, ці гэта шакаладнае дупло, якога, на жаль, у лесе не знойдзеш?..

фатаграфавай Максім ГАЛАВАЧ,
г. Маладзечна.

У вёсцы Барок Маладзечанскага раёна.

Ды супрацоўнікі Кастрычніцкага РУУС г. Мінска і аддзела Дэпартаменту аховы УУС Мінскага аблвыканкама ў хляве адной жанчыны выявілі і знішчылі цэлы міні-завод па вытворчасці самагону...

Навіны з МУС: матай на вус

Згублены сон

Пінск. Тыя, хто пакутуюць ад бяссонніцы, ведаюць шмат спосабаў, каб урэшце заснуць. Нехта лічыць авечак, нехта слухае класічную музыку, нехта прымае валяр'яну... А вось адзін невядомы грамадзянін вырашыў гэту праблему па-свойму: пазваніў ноччу ў міліцыю і паведаміў аб замінраванні хлебазавода. І спакойна заснуў.

А тым часам з завода тэрмінова эвакуіравалі работнікаў – 37 чалавек і сапёрна-піратэхнічная група занялася пошукам выбуховага ўстройства.

Тэлефоннага тэрарыста настойліва шукае міліцыя. І спакойна спаць па начах яму ўсё ж, відаць, не давядзецца: за беспадстаўны выклік пагражае штраф ці нават турэмны тэрмін да пяці гадоў.

На траіх

Бабруйск. Аказваецца, на траіх можна не толькі скідвацца на гарэлку, але і атрымаць турэмны тэрмін. Тым не менш, пачалося ўсё менавіта з «вогненнай вады»...

Трыццаць бутэлек гарэлкі і іншыя тавары хацелі набыць у магазіне на ўскраіне горада трое бабруйчан. Праўда, адзін з іх так і не змог успомніць пін-код чужой пластыкавай карткі, каб разлічыцца за пакупкі. Таму «тройца» крыху падумала і кінулася наўцёкі з магазіна.

Жулікаў хутка затрымалі. Цяпер ім свеціць шэсць гадоў зняволення. Праўда, кожнаму, а не на траіх.

Язык да турмы давядзе

Бабруйскі раён. Язык можа давесці не толькі да Кіева, але і да турмы. Так здарылася з двума мясцовымі жыхарамі, якія ўкралі паламаны аўтамабіль. Зняць з яго калёсы самастойна яны не змаглі і папрасілі дапамогі ў таварыша. Ну, а сустрэўшыся за шчодрым сталом і выпіўшы яшчэ, захапіліся цікавай размовай. Ды так, што нават забыліся і пра аўто, і пра калёсы...

За балбатлівы язык і заграбушчыя рукі ім пагражае да сямі гадоў турмы.

Адно злачынства – два пакаранні

Мінск. Часам ад злачынства да пакарання праходзіць зусім мала часу.

Маладому мінчаніну вельмі спадабаўся кавун, які прадаваўся ў гандлёвай палатцы па вуліцы Кедышка. Але замест таго, каб набыць смачную ягду, ён падхапіў кавун і даў драпака.

Адно пакаранне прыйшло адразу: кавун упаў на зямлю і разбіўся, а другое – крыху пазней, калі злодзея затрымала міліцыя. Узбуджана крымінальная справа.

Дастаеўскаму такое і не снілася...

Страчанае сумленне

Брэст. Два прадпрымальныя таварышы на аўтастаянцы непадалёк ад ТЦ «Еўропа» згубілі... сумленне і сярод белага дня знялі дэкарэтыўныя каўпакі з аўтамабіля «Пежо -107». Камандзір асобнага ўзвода канвойнай службы міліцыі Фёдар Алешка, які тым часам назіраў за імі, затрымаў спрытнюг і вярнуў гаспадару машыны ўкрадзенае. А вось ці вернецца сумленне да гэтых двух таварышаў, ведаюць, відаць, толькі міліцыянеры.

**Па матэрыялах
Упраўлення інфармацыі
і грамадскіх сувязей
Міністэрства ўнутраных спраў.**

СИЛА ГУМАРУ

Вёска Пількаўшчына на Мядзельшчыне і назвай сваёй лясная, а ся-дзіба бацькоў аднаго з найбольш знакамітых беларускіх творцаў, народ-нага паэта БССР **Максіма ТАНКА** (1912 – 1995) і зусім збегла ў лясныя абшары. Яшчэ будучы юнаком, паэт сказаў сабе: «Калі мне суджана будзе змоўкнуць, я хацеў бы змоўкнуць, падымаючыся на гару, а не сыходзячы на дол». Не, голас ягоны не змоўк, а на гару сваёй славы Яўген Іванавіч узышоў пры добрым паэтычным голасе. Лірыка Максіма Танка (пералік усіх ягоных кніг заняў бы не адну рукапісную старонку) была заўсёды падсвечана шчырымі бліскаўкамі гумару.

Без гумару не абыходзілася нават у звычайнай размове. Кажуць, нека Максім Танк, старшыня Саюза пісьменнікаў, павёз на свята паэзіі ў купалаўскія Ляўкі поўны аўтобус паэтаў. Захапіўшыся ха-растом прыроды, нехта з іх усклікнуў: «Во, дык тут можна было пісаць такія вершы!..» Яўген Іванавіч прыкру памаўчаў і ўсміхнуўся: «Хлопцы, каб пісаць добрыя вершы, трэба мець добрую галаву...»

А нека у вершы пажартаваў паэт і з сябе:

*Пісаць пачынаю ўсё горш я і горш –
Пара выбіраць акадэмікам.*

І што вы думаеце, неўзабаве быў абраны акадэмікам. Вось яна, сіла гумару!..

Падчас Вялікай Айчыннай вайны М. Танк працаваў у рэдакцыі газеты-плаката «Раздавім фашысцкую гадзіну», у 1945 – 1948 г. быў літрэдактарам часопіса «Вожык». У 1966 годзе ў Бібліятэцы часопіса выйшаў зборнік гумару «Селядцы з вершамі».

Згадаючы творчасць слыннага творцы, сёлетняга юбіляра, хацелася б успомніць некаторыя гумарыстычныя вершы Максіма Танка, чью сотую гадавіну мы адзначаем.

Шарж Міколы ПІРГЕЛЯ.

Максім ТАНК

Юбілейнае

Спадзяваўся, як кожны з людзей,
У жыцці стрэць любоў, шчасце,

гора, расстанне,
Толькі – не сваю старасць,
не свой юбілей –
Вясёлую рэпетыцыю пахавання.

Рэпетыцыю непатрэбную, на якой
Многа тостаў пустых і віна ў чаркі льецца,
І сам, асалавелы, герой
Замест плакаць – смяецца.
Пачынаюць ужо і мяне віншаваць,
Колькі там да дванадай?

Мінут яшчэ дзесяць.
Трэба, покуль не позна, білет загазаць
Ды хутчэй уцякаць,
хоць на Месяц.

Роздум

Не знаю, калі я паспеў пастарэць,
Расстацца з юнацкімі марамі;
Амаль развучыўся смяяцца і пець,
Узброіў свой нос акулярамі.

Больш стаў у прэзідыумах засядаць,
Чытаць усім праўды вядомыя.
Дзяўчаты зусім на мяне не глядзяць
І «дзядзем» завуць незнаёмыя.

Мо' ў дурня згуляць мне суседа пазваць?
Ноч месячная над ваколіцай.
Ад рыфмаў дакучных баліць галава,
Да раніцы мучыць бяссонніца.

Прывык да дыэты, да цёплых галёш,
Да лазні з бярозавым венікам.
Пісаць пачынаю ўсё горш я і горш –
Пара выбіраць акадэмікам.

***

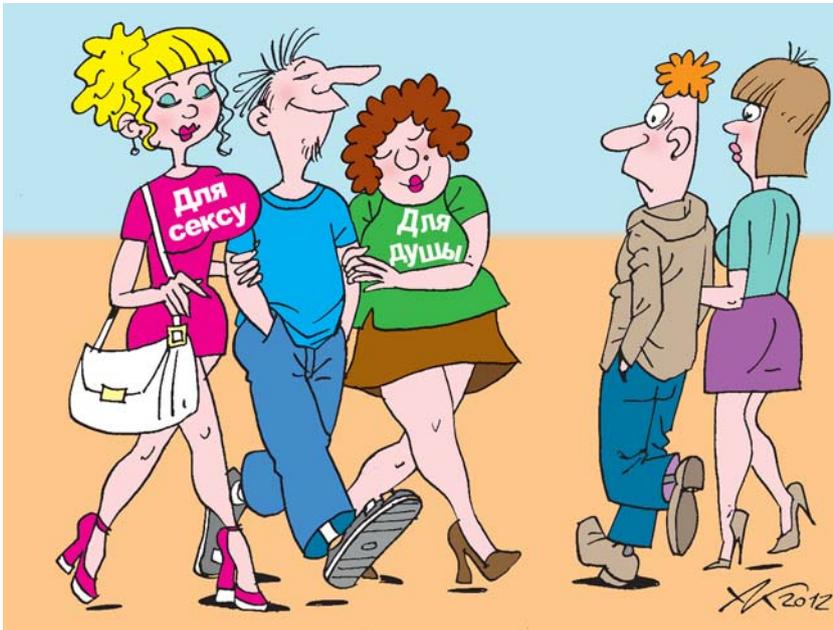
Божа паэзіі
(Хай гэта будзе між намі),
Нашто мяне ўзяў ты
У сваю неспакойную світу?

Лепш бы хадзіў я,
Як дзед мой ці бацька з касцамі,
Пасвіў кароў, плытагоніў
Ды сеяў бы жыта.

Я не наўчыўся
Выконваць слепа загадаў.
Нямала ў цябе падхалімаў ёсць
Спрытных і хітрых.
Як надакучыла ўсім іх
Пустыя рулады!
Дай адпускную!
Хоць зараз пастаўлю паўлітра.

«Селядцы з вершамі», Мн., 1966 г.

Мікола МАЛЯЎКА

Купіла БАБА ПАРАСЯ

Надумалася баба –
Купіла парася.
І свету ўжо не бачыць,
У клопатах уся.

Над парасяткам мілым
З пшачотай гнецца ў крук.

І супам поіць з міскі,
І хлебам корміць з рук.

У хаце дзед няшчасны
Ўздыхае, як прымак.
Забуй аладак з макам
І вершчакі смак.

Ад парасяткі баба
Злых адганяе мух
І, каб не змерзла, дбала
Ухутвае ў кажух.

Не кволілася быццам,
Ды летам, без пары,
Адкінула капытцы,
Не рохкае ў двары.

Прыбрала баба ў хаце,
Нясе на стол абед –

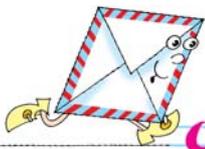
Цяпер, без парасяці,
Спатрэбіўся і дзед.

Грыбы збірае ў лесе,
Адпачывае ўдзень,
А ўночы к дзеду лезе:
– Чаго ляжыш, як пень?!

І так і сяк дарэмна
Круцілася вакол,
Бо пень не стане дрэвам,
Не пойдзе сіла ў ствол.

І бабе дзед параіў:
– Адстань! Іначай я
Куплю табе, старая,
Другое парася!

Як стала вядома...

Штраф і канфіскацыя

В. а. начальніка ўпраўлення па барацьбе з эканамічнымі злачынствамі УУС Магілёўскага аблвыканкама А. Слонімска прачытаў сатырычны матэрыял «Вось дык пагарэў!» («Вожык» № 5 за 2012 год) і паведаміў, што згодна з рашэннем Гаспадарчага суда Магілёўскай вобласці індывідуальны прадпрыемальнік М. Сакалоў павінен заплаціць штраф у памеры трох мільёнаў рублёў, а нелегальны тавар канфіскаваны ў даход дзяржавы.

Атрымалі вымовы

«Стоўпатварэнне па-гомельску» («Вожык» № 6 за 2012 год) дорага каштавала многім чыноўнікам. Як паведаміў в. а. старшыні Гомельскага гарвыканкама А. Чысцік, аб'яўлены вымовы дырэктару УКП «УКС Гомельскага гарвыканкама» І. Адарчанку, галоўнаму інжынеру А. Яблонскісу, намесніку дырэктара А. Шышкевічу, начальніку вытворчага аддзела У. Семчанку, начальніку жыллёва-дагаворнага аддзела А. Зелянок, начальніку аддзела прававога, кадровага забеспячэння і рабоце са зваротамі грамадзян В. Сувалаву, а таксама інжынерам вытворчага аддзела Р. Рускіх, А. Краснабаеву, З. Карасевай, В. Каржуву. Акрамя таго, У. Семчанка, А. Зелянок і В. Сувалаў былі пазбаўлены прэміі за другі квартал гэтага года на

сто працэнтаў. Кіраўнікам ААТ «Будаўнічы трэст № 14», «Гомельпрамбуд», «Гомельскі домабудаўнічы камбінат», «Будаўніча-мантажны трэст № 27» даручана забяспечыць належны кантроль за будаўніцтвам жылля, зваротамі грамадзян, прыцягнуць да дысцыплінарнай адказнасці нядбайных работнікаў.

Абсталяванне выкарыстоўваецца

Начальнік упраўлення гандлю і паслуг Магілёўскага аблвыканкама А. Буянаў уважліва вывучыў крытычны матэрыял «Набыта і... забыта» («Вожык» № 6 за 2012 год) і праінфармаваў, што абсталяванне для рамонтна-абутковага ўнутры прадпрыемства «Магілёўаблбыт», а разукамплектаванае абутковае абсталяванне, якое не выкарыстоўваецца, плануецца бязвыплатна перадаць у трэцім квартале г. г. Магілёўскаму дзяржаўнаму прафесійна-тэхнічнаму каледжу (рыхтуе майстроў па рамонце абутку). Швейнае абсталяванне, пагадзіўся А. Буянаў, сапраўды выкарыстоўваецца неэфектыўна, бо бракуе кваліфікаваных работнікаў. Тым не менш, каля паловы ўсіх сельскіх КПП аказваюць паслугі па рамонце швейных вырабаў непасрэдна на месцы. А дзіцячыя электрамабілі ў Чавускім УКП «Бытпаслугі» былі няспраўнымі і фізічна зношанымі, таму неўзабаве іх спісалі.

Даўгі пачынаюць вяртаць

В. а. генеральнага дырэктара ДА «Гроднамясамалпрам» А. Яролаў уважліва вывучыў сатырычны матэрыял «Па чым сыры не ў Мазыры?» («Вожык» № 7 за 2012 год) і паведаміў, што кіраўніцтвам ААТ «Шчучынскі масласырзавод» быў прыняты шэраг адпаведных мер. У прыватнасці, загадамі дырэктара ўстаноўлены парадак заключэння і выканання дагавораў, спагнання дэбіторскай запозычанасці, прызначаны службовыя асобы, адказныя за яе спагнанне, таксама створаны аддзел па камерцыйнай рабоце і камісія па супрацьдзеянні карупцыі.

Рашэннем Гаспадарчага суда Гродзенскай вобласці на карысць завода спагнаны запозычанасці з ААТ «Евротрейд», «Снабсервіс», «Караван 21 век», «ТЭТА». На стадыі выканаўчай вытворчасці знаходзіцца спагнанне запозычанасці з ААТ «Центропторг», «Стройкапітал», «Торговый дом «Копыльский маслосырзавод» і іншых. У адносінах ААТ «СПК-ЦЕНТР» судовы разбор прызначаны на кастрычнік 2012 года.

Акрамя таго, шэраг работнікаў ААТ «Шчучынскі масласырзавод» прыцягнуты да дысцыплінарнай адказнасці. Выводы атрымалі намеснікі галоўнага бухгалтара Я. Ажэхоўская і А. Паўловіч, галоўны інжынер Г. Сінкевіч; юрысконсульту Д. Плытніку аб'яўлена заўвага.

У выніку прынятых мер пратэрмінаваная дэбіторская запозычанасць знізілася і складае 26,2 мільярда рублёў (было 28,9 мільярда рублёў). Пытанне аб яе далейшым зніжэнні знаходзіцца на пастаянным кантролі ў Гродзенскім аблвыканкаме.

Пазней.

Сцэнарысты:
Алесь НАВАРЫЧ,
Наталля КУЛЬГАВАЯ.
Мастак і рэжысёр:
Аляксандр КАРШАКЕВІЧ.
Дырэктар фільма:
Юлія ЗАРЭЦКАЯ.

Фільм надрукаваны
на паперы
РВУ «Літаратура
і Мастацтва».

Мінск,
2012 год.

ГУМАРЫСТ З ГОРКІМ ЛЁСАМ

Сяргей ДЗЯРГАЙ (1907 – 1980) нарадзіўся ў Мінску ў сям’і чыгуначніка. Скончыў 1-ю Мінскую чыгуначную сямігадовую школу, а затым трохгадовыя агульнаадукацыйныя курсы. Займаўся самаадукацыяй. Друкавацца пачаў яшчэ да вайны, у 1938 годзе.

Лёс будучага паэта складваўся не так удала, як у іншых яго аднагодкаў. У юнацтве цяжка хварэў, а потым двойчы быў незаконна рэпрэсаваны. У гады вайны ўдзельнічаў у партызанскім руху. Стала пачаў працаваць у літаратуры толькі пасля вайны, калі вярнуўся ў родны Мінск. Аўтар многіх паэтычных зборнікаў, лаўрэат Літаратурнай прэміі імя Янкі Купалы.

Доўгі час Сяргей Сцяпанавіч працаваў у «Вожыку», быў загадчыкам аддзела, адказным сакратаром рэдакцыі (1953 – 1967). Сваю схільнасць да гумару і сатыры сцвердзіў кнігамі «Цешча» (1959) і «Салата з дзядоўніку» (1967), што выйшлі ў серыі «Бібліятэка «Вожыка». Яго «салата» была заўсёды прыпраўлена добрымі смяшынкамі, і «частаваліся» ёю падхалімы, бюракраты, зайздроснікі, балбатуны, гультай...

Сатырычныя і гумарыстычныя вершы таленавітага паэта, з дня нараджэння якога сёлета спаўняецца 105 гадоў, не страцілі сваёй актуальнасці і сёння. Мы ўгадаем некаторыя з іх.

Сяргей ДЗЯРГАЙ

Чарнабуркі

(З паляўнічых аповяданняў сучаснага Мюнхгаўзена)

Неяк раз іду, дарогі не пытаю,
Лес я ведаю, бы свой уласны сад,
На хаду, знай, лапаць падплятаю.
І зблудзіў – ні ўперад і ні ўзад.

Тупаў, тупаў – разлажыў цяпельца,
І агеньчык хутка – блісь ды блісь...
Побач – дуб, а ў дубе тым дупельца,
А ў дупельцы, бачу, – рыжы ліс.

Ну, цяпер, кажу, рудая шэльма,
Рук маіх няк ты не мінеш!
Ліс сядзіць, уставіў свае бельмы,
А пасля – яе скачыць на мяне!

Я – за хвост... А ён як заскавыча!
Кінуў хвост і ад мяне – бяжком.
Я не разгубіўся, як зазвычай,
І прыстукнуў ліса абушком.

І чаго залез ён у дупельца?
Я – на дуб, скачу з сука на сук...
Глянуў у дупло, а там – кубельца,
А ў кубельцы – як дзесяць штук.

То было кубельца берасянкі...
Але ж ліс!.. Як трапіў ён сюды?
Ды хіба даваў ён абяцанкі
Берасянкам не чыніць бяды?

Не тутэйшы, мусіць, быў – наводны...
Лес чужы навокал – ледзь не здох.
Так, відаць, блукаў сабе галодны,
Аж пакуль не трапіў на гняздо.

Ліс, вядома, доўга не чакаўшы,
І не аблізнуўся – птушку з’еў.

Недаседкаў жа малых пашкадаваўшы,
Ён на яйкі сесці сам рашыў.

Ты смяешся, думаеш, што байка?
А калі б ты сам паспрабаваў
Тыдзень цэлы выседзець на яйках,
Дык не тое б, браце, заспяваў!

Кажаш, я маню, нібы наняты...
Як ты хочаш – вер сабе ці не,
Пралупіліся за тыдзень лісянцят
Чорна-бурыя... былі яны ў цане...

Я разважыў ды жыўцом – у кайстру...
Дзесяць штук было іх акурат.
І, як я, такому нават майстру –
Знаходка дзесятак лісянят.

Хочаш вер, а хочаш і не вер мне,
Ды адно даслухай, дай спакой...
З той пары у нас на звераферме
Чарнабурья пайшлі рукой.

Не люблю хлусні – ва ўсіх выданнях.
Але як жа абысціся без хлусні
Паляўнічому ў сваіх аповяданнях –
Вечарам, у лесе, пры агні?

Скарга

На лёс свой скардзіўся
лісток лаўровы.

Тут пэўна,
пэўна не без змовы:

Хіба ён больш важны?
Хіба я меней значны?

І ён лісток,
і я – лісток.

Чаму ж ён трапіў
у вянок,

А я – у крупнік
ячны?

«Усёзнайка»

Ён усё умее,
Усё разумее,
Ні на што не дзівіцца,
Ні на што не крывіцца;
Не хваліць,
Не лаецца,
Не шкадуе,
Не каецца...
Лёгка такому,
цвярозаму!

А ўсё –
ад «вялікага розуму».

Плагіятар

Сказалі б вы яшчэ –
злізаў!..

Ну, запазычыў,
злямзіў,
згроб!..

Але вы кажаце – украў!
І гэта...

гэта ўжо – паклёб.
Вы абражаеце дарма...
Ёсць, праўда, грэх...

Грэх мі-ні-маль-ны!
Супроць яго й артыкула няма
У кодэксе,
ну, як ён...
крымінальным.

Няма артыкула ды й годзе!
А плагіятар – той жа злодзея.

«Салата з дзядоўніку», Мн., 1967 г.

Шарж Валянціна ЦІХАНОВІЧА.

ТАЛЕНАВІТЫ, ШЧЫРЫ, ДОБРЫ...

Вядомы паэт-гумарыст Рыгор Яўсееў (1942 – 2004) нарадзіўся ў вёсцы з лясістай назвай Барок на Магілёўшчыне. Добрая, шчырая ўсмешка, «аўсяны» чуб, здаецца, падкрэслівалі ў ім вясёлую, жартулівую схільнасць натуре. Ён і дэбютаваў у 1960 годзе гумарыстычнымі вершамі і байкамі.

А свой творчы шлях Рыгор Мінавіч пачынаў у бялыніцкай раённай газеце «Зара камунізму», скончыў Магілёўскі педінстытут (1969) і Вышэйшую партыйную школу (1973). Потым працаваў у часопісе «Полымя», рэспубліканскім Дзяржкамвыдзе, доўгі час з'яўляўся рэдактарам і старшым рэдактарам выдавецтва «Мастацкая літаратура», блаславіў у свет не адзін дзясятка кніг пачынаючых і сталых беларускіх пісьменнікаў, быў кляпатлівым настаўнікам для маладых, а потым стала «прапісаўся» ў «Вожыку», які самааддана любіў усё жыццё.

На творчым рахунку самабытнага паэта кнігі сатыры і гумару «Верабей пад воблакамі» (1976), «Гатовая рэпка» (1976), «Вялікая лыжка» (1977), «Мох на бяргаві» (1979), «Шаравая бліскавіца» (1986). Працуючы ў нялёгкім жанры сатыры і гумару, Р. Яўсееў умеў вокалгненна заўважыць і высвецці негатывную з'яву ў жыцці, трапным словам перадаць характар чалавека, і заўсёды рабіў гэта зусім не абразліва, а далікатна і дасціпна. Такім ён быў у творчасці, такім заставаўся і ў штодзённым жыцці. Надзвычай сціплы, сарамлівы, таварыскі, Мінавіч, як да яго часцей звярталіся калегі, не заўсёды мог пастаяць за сябе, але ніколі не маўчаў, калі трэба было заступіцца за каго іншага...

Ёсць у Р. Яўсеева і кнігі для дзяцей. Ганарыўся паэт і ўнікальным дыялектным слоўнікам гаворак Бялыніцкага раёна «Маці казала так...», які пабачыў свет у 1978 годзе. Напісанае, Кажуць, застаецца. Сабранае і запісанае – таксама.

Сёлета, у верасні, Рыгору Яўсееву магло б споўніцца 70 гадоў. Сапраўдны вожыкавец, ён радаваўся кожнай удачы калег і перажываў іх няўдачы. Памяць пра яго таксама жыве ў «Вожыку»...

Я ж – адзін

Рыгор Яўсееў

Дровы

– Варварачка,
Хоць чарачку –
Не трапіць зуб на зуб...
Варварачка,
Асініку на дровы прывязу...

– Варварачка,
Ты чарачку
Яшчэ адну нальеш?
Сасоннік за асіннік
Гарыць, сястрыца, лепш!

– Варварачка,
Хоць чарачку,
Хоць чарачку яшчэ.
Бярэзнік за сасоннік
Гарыць куды ярчэй!

– Варварачка,
Што чарачка?!
Ды стаў графін ты ўвесь!
І праўду Кажуць:
Болей дроў,
Калі далей у лес.

«Сем разоў адмерай...», Мн., 1970 г.

1
– Сідар Савіч!..
– Чую, чую...
– Падпішыце накладную.
– Падбяжыце ў пяць гадзін,
Вас жа многа,
Я – адзін.

2
– Сідар Савіч!..
Шанаванне!
Неадкладнае пытанне...
– Спраў багата мне якраз.
Я ж – адзін,
І – колькі вас!

3
– Сідар Савіч!
– Што такое?
– Просім шчыра,
Талакою...
– Пачакайце за парогам,
Я ж – адзін,
А вас тут многа.

4
Сідар Савіч
Крадзе час
У дзяржавы
І у нас.
Правучыць бы нам такога:
Ён – адзін,
А нас жа – многа.

Сват

– Гена – хлопец зух і хват, –
За сталом вясельным
Так пачаў гаворку сват,
Сват, вядома ж, хмельны. –

Верка, замуж ты ідзеш
І спыняй аблуддзе.
Не рабіў ён і нідзе
Век рабіць не будзе.

Ты не першая ў яго.
Пра цябе таксама
«Цацка добрая», ого,
Я сказаў бы прама.

Гена – хлопец хоць куды.
Дзе такога знойдзеш?
Выйдзе ён сухім з вады –
Прахіндзей і злодзей...

Гаварыць і болей мог,
Ды спынілі свата.
Даў яму здароўя Бог
Уцячы дахаты.

Вернісаж

Мікола
ГІРГЕЛЬ

☉ За шарж на аднакурсніка быў выкліканы «на дуэль». Ледзь памірыліся.

☉ У школе ў нас быў завучам добры настаўнік з характарнай знешнасцю, я даўно да яго прыглядаўся. Адночы мне трапіўся пад руку вялікі кавалак кардону, і я накінуўся на яго з алоўкам. Пацешны шарж атрымаўся! Прыбіральшчыца, спагадлівая жанчына, у мэтах маёй бяспекі схавала «партрэт» у паветку. Але падчас рамонту мой малюнак усё ж выцягнулі на святло... Здаецца, тады я ўпершыню зразумеў, чаму ў класічных гумарыстаў такія пахмурныя твары.

☉ Ні дня без малюнка! Імкнуся прытрымлівацца гэтага правіла. Карыкатура – люстэрка нашага жыцця; гумар – вясёлае адлюстраванне; сатыра – з’едлівае...

☉ Неяк разважаў над тым, хто каго знайшоў: я прафесію ці яна мяне? І прыйшоў да высновы: я тут ні пры чым, гэта яна мяне абрала.

☺ Калі служыў у арміі, намалюваў шарж на свайго армейскага камандзіра. Той убачыў, раз'юшыўся, пры ўсіх пагражаў адправіць мяне на гаўптвахту. А потым адклікаў у бок і сказаў: «Слухай, а ты б не мог намалюваць карыкатуру на майго камандзіра?..»

☺ Думаю, добрага карыкатурыста трэба «гадаваць» – хтосьці з майстроў сказаў, што для гэтага спатрэбіцца гадоў дзесяць – дванаццаць...

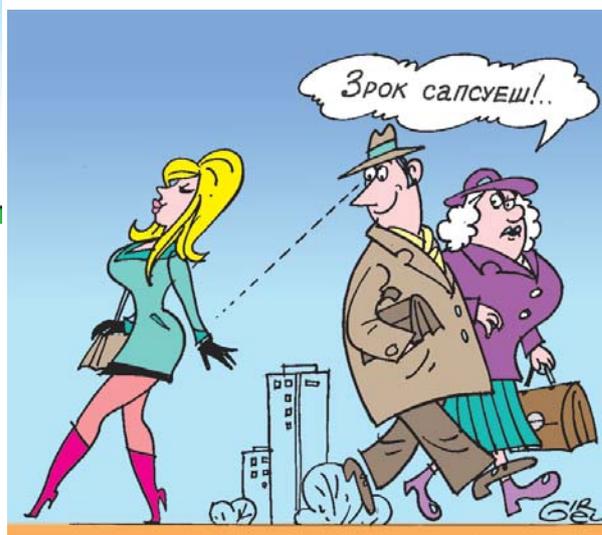

☺ Шаржамі грашу ўсё жыццё, але жанчын маляю асцярожна. Улагоджваю іх камплімантамі: фігура – зграбная, валасы – пышныя, вейкі – густыя, інакш бяды не абярэшся.

Паводле інтэр'ю ў прэсе; кнігі «Белорусы смеюцца», Мн., 2006.

☺ Калі быў студэнтам мастацка-графічнага факультэта, выпускаў насценгазеты з карыкатурамі. Прымацуюеш, здаралася, ліст на сцяну, а праз гадзіну другую застаюцца толькі кнопкі – астатняе асядала ў калекцыях знаўцаў. Словам, я так прывык да іміджу веселуна, што нават дыпломную працу зрабіў у выглядзе серыі гумарыстычных малюнкаў.

ПАД
ВУТЛОМ
40°

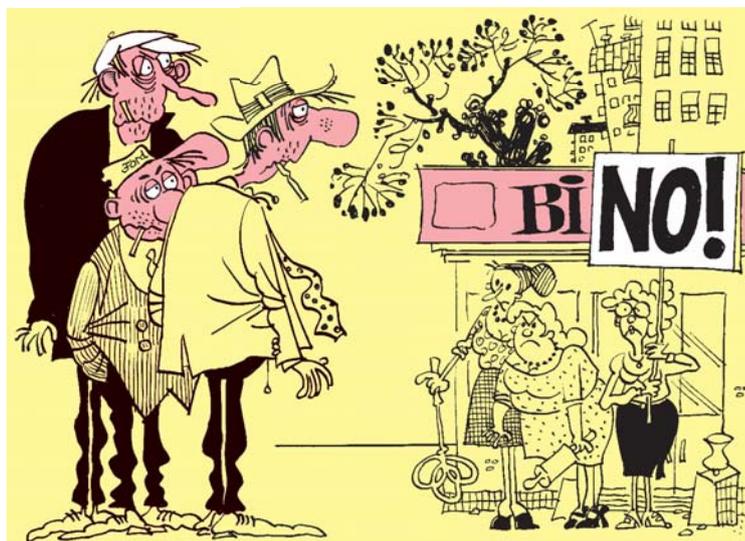
Янусь МАЛЕЦ

АДЗЯЧЫЙ

Гісторыка

Аднойчы вечарам трактарыст Вася вяртаўся да хаты на сваім «трапятунчыку» з прычэпам. «Трапятунчыкам» празвалі Васеў невялікі трактарок. А сам ён за свой маленькі рост і хударлявы целасклад атрымаў мянушку Кнопачка.

Увесь дзень Васю карцела выпіць. У галаве неадчэпна круціліся магчымыя варыянты выпіўкі, але ўсе яны не мелі пад сабой цвёрдай глебы. А выпіць ой як хацелася!

І раптам засмучаны твар Кнопачкі пачаў набываць вясёлыя рысы: Васю спыніў яго былы школьны настаўнік Мікалай Ануфрыевіч і папрасіў прывезці з лесу некалькі прычэпаў дроў.

— Вось і будзе чарка! — абрадаваўся Кнопачка, дапамагаючы разгружаць дровы...

Калі работа была скончана, задаволены Мікалай Ануфрыевіч паляпаў трактарыста па плячы і сказаў: «Калі б я, Вася, ведаў, што ты такім добрым чалавечкам станеш, то ў школе на сваіх уроках двоек ніколі не ставіў бы! Ну, усё, Вася, дзякуй, можаш сабе ехаць дахаты...»

Ці ўдалося Кнопачцы ў гэты дзень ўсё ж выпіць, гісторыя, як кажуць, маўчыць. Несумненна адно: глыбока ў душу былога вучні Васі запала крыўда на былога настаўніка. Горшая, чым калісьці за двойкі...

г. Мінск.

МІНЯЦЮРЫ

Яўген ЗЯЛКОЎСКИ

Звычайныя выпівакі

Калі ўжо хмель яго асіліць,
Ён жонцы вусны ротам слініць,
Гаворыць многа ветлых слоў,
А выйдзе чад — мармоль ён зноў.

Валожынскі раён,
в. Гінтаўшчына.

Людміла ЮШЫНА

З падгляджанага

Ад той бурды, што п'е Хвядос,
Пачырванеў ягоны нос.
Глядзець балюча і жахліва:
Не нос — мічурынская сліва.

г. Гомель.

Малюнкі Алега ГУЦОЛА.

Уся наша гісторыя рухаецца па гэтай спіралі...

Малюнак Рыгора МАЁРАНКІ («Перац», Украіна).

Малюнак Аркадзя ГУРСКАГА.

Генадзь АЎЛАСЕНКА ЗНАЙСЦІ ВЯРБЛЮДА

П'еса

ДЗЕЮЧЫЯ АСОБЫ:

Мядзведзь.
Лісіца.
Зяец.

Кабінет Мядзведзя. Сам Мядзведзь сядзіць за сталом, аб чымсьці думае, трымаючы ў руках нейкую паперку.
У кабінет уваходзіць Лісіца.

Лісіца. Выклікалі, Міхал Патапыч?
Мядзведзь (*уздыхаючы*). Выклікаў, выклікаў.

Лісіца. Здарылася што?
Мядзведзь. Ды... не ведаю, як і сказаць. (*Паказвае паперку.*) Вось!

Лісіца. Што гэта?
Мядзведзь. Загад! Ад самога Зубра!
Лісіца. І аб чым загад?

Мядзведзь. Ды вось... (*Глядзіць у паперку.*) Патрабуюць выявіць у нашым лесе ўсіх вярблюдаў.

Нямая сцэна.

Лісіца. Каго выявіць?
Мядзведзь. Вярблюдаў! (*Зноў уздыхае.*)

Лісіца. Але ж у нашым лесе няма вярблюдаў...

Мядзведзь. Сам ведаю, што няма. Але ж зверху патрабуюць: выявіць! І што, я вось так і адпішу наверх, што аніводнага не выявіў?! Які ж я кіраўнік пасля гэтага!

Лісіца (*лісліва*). Вы – добры кіраўнік. Выдатны нават.

Мядзведзь. А вось як палячу я са свайго кіраўніцтва з-за гэтых... вярблюдаў! І ты разам са мной.

Лісіца. І што ж нам рабіць, Міхал Патапыч?

Мядзведзь. Што рабіць, што рабіць!.. Вярблюда шукаць трэба!

Лісіца. Як жа яго шукаць, калі яго няма?

Мядзведзь. Калі б не было – і загаду б не было! (*Трасе паперкай.*) Ён, пэўна, ёсць, вярблюд гэты, ды замаскіраваны! І наша з табой задача – яго вывесці на чыстую ваду. (*Задумваецца.*) Вось толькі хто з нашых лясных жыхароў вярблюдам можа аказацца? Воўк, можа?

Лісіца. Не, не! Толькі не Воўк!
Мядзведзь. Гэта чаму?

Лісіца. Ён мой кум.
Мядзведзь. Ну, тады... тады, можа... Барсук?

Лісіца. Барсук – мой сусед па дачы. Норы нашыя побач. Ён жа мне заўсёды ў рамонце нары дапамагае. (*Задумваецца.*) А што, калі гэта Лось? Ён і па памерах падыходзіць.

Мядзведзь. Ты што, зусім здурнела?! Лось Зубру нашаму блізка сябар, а ты яго ў вярблюдаў?!

Лісіца. Не падумала! А як наконт Алёня?

Мядзведзь. Алень Ласю блізка сябар! Усё табе растлумачваць трэба!

Нейкі час маўчаць. Раптам чуюцца асцярожны стук у дзверы і ў кабінет уваходзіць Зяец.

Зяец (*нясмела*). Можна?
Мядзведзь і **Лісіца** (*разам*). Зяец!

Зяец. Ну, зяец! А што?
Лісіца. Вось і кандыдат!

Зяец. Я ніякі не кандыдат! Я, гэта... наконт дазволу на капусту...

Мядзведзь. А ну, ідзі сюды, да стала. (*Зяец нясмела падыходзіць.*) Ну, што? Сам прызнаешся?

Зяец. У чым?
Мядзведзь. У тым, што ты – вярблюд!

Зяец. Хто?
Лісіца. Вярблюд! А што, вельмі нават падобны.

Зяец. Ды чым жа гэта я на яго падобны?

Мядзведзь. Усім!
Лісіца. Калі ты не вярблюд – дакажы!

Зяец (*нерашуча*). Ну... вярблюд вялікі, а я – вунь які маленькі!

Лісіца. А можа, ты яшчэ малады вярблюд, вырасці не паспеў?

Мядзведзь. Вось-вось! Так што гэта не доказ.

Зяец (*нейкі час думае*). У вярблюда горб маецца, а ў мяне яго, як бачыце, няма.

Лісіца. Схаваў!
Зяец (*разгублена*). Як схаваў?

Мядзведзь. А вось так! Узяў і схаваў! Каб усе думалі, што ты не вярблюд.

Зяец. Я не вярблюд!
Лісіца. Дакажы!

Зяец. Цьфу ты, сітуацыя!
Лісіца. І плюешся вось! А кажаш – не вярблюд.

Зяец (*у роспачы*). Ды вярблюд жа цэлы месяц без ежы і вады абыходзіцца можа! А я – не магу.

Мядзведзь. А мы гэта зараз і праверым.

Зяец. Як гэта?

Мядзведзь. Вельмі проста. Замкнём цябе на месяц у склепе без вады і ежы. Калі жывы застанешся — значыцца, ты вярблюд.

Зяец. А калі не застануся?

Мядзведзь. Ну, значыцца, мы памыліся.

Лісіца. Мы тады ў цябе прабачэння папросім. Афіцыйна. Каб усё па справядлівасці было.

Зяец. Нічога сабе, па справядлівасці. *(Уздыхае, махае лапкай.)* Эх, ваша ўзяла! Прызнаюся, вярблюд я!

Мядзведзь *(узрадавана).* Ну вось, даўно б так! *(Звоніць тэлефон, ён бярэ трубку.)* Мядзведзь у апарата! *(Ускоквае.)* Слухаю, шаноны Зубр! А як жа, знайшлі! Праўда, ён зайцам прыкідваўся, але, у рэшце рэшт, прызнаўся!

Зяец. Ды не прызнаўся я! Вымусілі!

Лісіца *(шэптам).* Маўчы, вярблюджая твая морда!

Мядзведзь *(усё яшчэ слухаючы нешта ў трубы).* Так, стараемся! *(Бадзёрым голасам.)* Дзякую за давер! А скажыце, што нам далей з вярблюдам гэтым рабіць? Заарыштаваць, ці як? Што?! Куды? *(Ужо зусім іншым гола-*

сам.) Слухаю! *(Кладзе трубку, нейкі час стаіць моўкі і нерухома.)*

Лісіца. Ну, што?

Мядзведзь. Зубр прызначае вярблюда сваім першым намеснікам... *(Садзіцца.)* Калі б я загадзя гэта ведаў...

Лісіца. Слухай, Зяец! Ты нас пераканаў. Мы верым цяпер, што ты не вярблюд!

Зяец. Ну, гэта вы дарэмна! Я — вярблюд.

Лісіца. Але ж твае памеры...

Зяец. Я — малады вярблюд.

Мядзведзь. А горб?

Зяец. Схаваў!

Лісіца. А месяц не піць і не есці?

Зяец. А я вось зараз замкну вас у склеп на гэты месяц, каб вы паверылі, што я вярблюд!

Мядзведзь *(спалохана).* Не трэба!

Лісіца. Мы верым!

Зяец. І плявацца я ўмею! Вось! *(Плюе ў Мядзведзя, потым у Лісіцу.)* Ну, як?

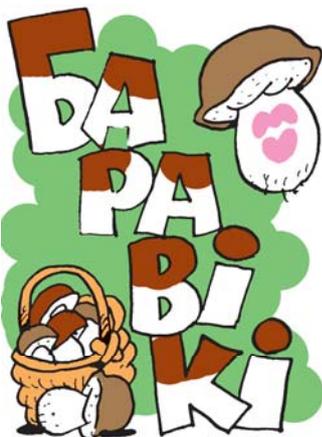
Мядзведзь *(дрыжачым голасам).* Цудоўна, спадар Вярблюд! Проста цудоўна!

Лісіца *(ліслівым голасам).* Вы — найвыдатнейшы вярблюд з усіх, якіх я ведала!

Зяец. Ну вось! А то — не вярблюд, не вярблюд! *(Убок.)* Ды я ўжо і сам не ведаю, хто я такі!..

Канец.

Аркадзь НАФРАНОВІЧ

Праз пагоркі і нізінкі
Я шыбую напраткі
Да знаёмае мясцінкі,
Дзе растуць баравікі.

О, тут цэлае іх войска,
Малайцы як на падбор.

І надзеты па-геройску
Галаўны ва ўсіх убор.

Кожнаму кажу: «Харошы,
Слаўны мой, чаго прыціх?
Хуценька давай у кошык
Да таварышаў сваіх».

Прытаміўшыся, дадому
Зноўку крочу нацянькі.
І не верыцца самому,
Што нясу баравікі.

Мусіць, выгляд важны маю,
Як банкір ці мільянер.
Хай сустрэлася б якая
Мне дзяўчыначка цяпер.

І хоць грыб і мне ласунак,
Ды аддаць я ёй гатоў
За адзіны пацалунак
Паўкаша баравікоў.

Пастаўскі раён,
в. Камаі.

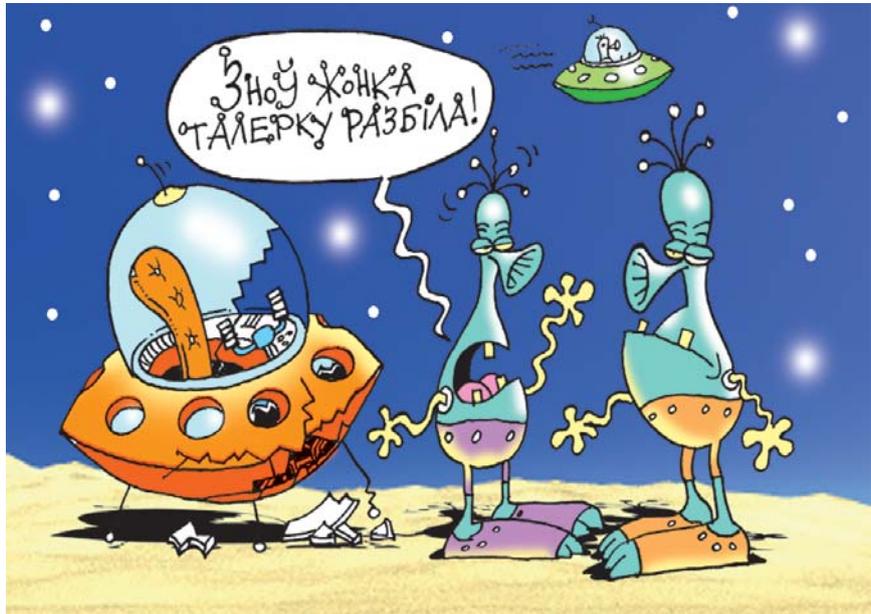
Малюнак Алега ПАПОВА.

Гумарэска

У многіх людзей ёсць любімае захапленне ці, як сёння кажуць, хобі. Адны збіраюць манеты, другія рыбацаць, трэція «палююць» на паштовыя маркі. Ёсць і такія, у каго хобі – жанчыны. Вось адзін знаёмы Паўла Пятровіча па гэтай прычыне (падумаць толькі!) аж шэсць разоў жаніўся!..

Што тычыцца самога Паўла Пятровіча, дык яго любімы занятак – гэта добра паесці. А вось жонка яго Ганна Сцяпананна ўвесь свой вольны час аддае красвордам. І муж тут ёй – першы памочнік. Ды і занятак гэты і цікавы, і карысны, і круггляд пашырае. На-

прыклад, раней Павел Пятровіч лічыў, што мужчына, які адмаўляецца ад сямейнага шчасця – дурань, а цяпер ведае, што халасцяк – слова з васьмі літар.

Толькі зазірне муж, як звычайна, на кухню, адчыніць халадзільнік, як абавязкова пачуе жончын голас:

– Паўлуша, як называецца расліна з шасці літар, што выклікае слёзы?

– Цыбуля, Ганначка! – падказвае Павел Пятровіч, а сам ужо наразае вэнджанага палтуса.

– Дзякуй, любы!..

Але не заўсёды ўсё так проста і лёгка атрымліваецца. Часам трэба падумаць, галаву паламаць.

У нядзелю пасля смачнага сняданка жонка хутка разгадала чарговы красворд.

Заўпарцілася толькі адно слова з васьмі літар, якім называюць нязграбнага, ва ўсім няўмелага чалавека. Якія толькі словы муж з жонкай не згадвалі, а ўсё не тое. Для ўзмацнення мазгавой актыўнасці Ганна Сцяпананна мужа нават на кухню паслала, каб той кавы заварыў.

Павел Пятровіч так і зробіў. Напой у кубкі разлівае, а ў самога ў галаве адна думка круціцца: «Як гэтага нязграбнага няўмеку называюць?» І тут – бах! – сподак з кубкам на падлозе ў друзачкі разляцеліся. І адразу незадаволены жончын голас пачуўся: «Што ты там разбіў, няўклад?» Не паспеў Павел Пятровіч і рот адкрыць, як пачуў новы, радасны вопліч: «Малайчынка, Паша! Гэта ж няўклад – слова з васьмі літар з красворда!»

Павел Пятровіч задаволены ўсмінуўся. Відаць, кава была ўжо не патрэбна...

Барыс КАВАЛЕРЧЫК,
г. Гомель.

МІНІАЦЫОРЫ

Чым больш у нейкіх творах
Зносаць,
Тым больш мы застаемся
З носам.

***

Быў тым заўжды
Адметны хлебасол,
Што не сваё
Ён выстаўляў на стол.

***

Узняўшы ў неба галаву,
Глядзіць вучоны ў тэлескоп.
З бутэлькаю задраўшы галаву,
Ў нішто глядзіць чарнілахлёб.

***

Хто спавядае прынцып:
«То нейк жа яно будзе»,
Таксама будзе жыць,
Але не так, як людзі.

***

Дзе барацьба катой
Ідзе пад дываном,
Сабака там ляжыць
І ляпае хвостом.

***

Каб было нам слова ў асалоду,
А язык не пачуваў сябе калодау,
Мала мовай роднаю валодаць,
Трэба, каб яна табой валодала.

Яўген ГУЧОК,
г. Мінск.

УСМЕШКІ

– Люблю назіраць, як іншыя працуюць.
– А сам любіш працаваць?
– Люблю, але не маю жадання.

– Ты сава ці жаваранак?
– Сам не ведаю: прачынаюся позна,
кладуся рана, а паспаць люблю...

Уладзімір ШПАДАРУК,
г. Рагачоў.

Хто там едзе на трамвай
І білета не купляе?
Ты мне, вожык, адкажы,
Як завецца пасажыр?

(Зайц.)

Хто пяе з самога ранку,
Спаць перашкаджае Янку?
«Ку» і «рэ» ён цягне ноткі,
Не шкадуе сваёй глоткі.

На двары ж такая цемень!
Ну, вядома, гэта .....

(Ліевень.)

Яна гаворыць толькі «рох»
І з'ядае аж за трох.
Ёй гаспадыня чэша спінку.
Завуць яе, вядома ж, ...

(Свінка.)

Ірына КАРАЧУН,
г. Баранавічы.

**Уладзімір
МАЦВЕЕНКА**

СМЕЛЬЧАКІ

Казка

Не ля рэчкі
Гаварлівай,
Не ля грэчкі
Ганарлівай,
Сутыкнуліся
Ў бары
Зай з Вавёркай –
Два сябры.
– Я ўвесь час
Тут весялюся
І н-н-нікога
Не баюся,
Бо скачу па дрэвах лоўка, –
Выхвалялася сяброўка. –
Распушчу

Шыкоўны хвост
І лячу дамоў
Наўпрост!
– І мяне, –
Падтакваў Зай, –
Ў лесе паспрабуй
Спаймай!
Цераз корч,
Калоду, пень
Пераскочу, як алень!
Раптам
Сук зламаўся:
Шчоўк!
А ў вачах
У Зайкі: Воўк!
Ёкнула
Ў Вавёркі сэрца:
Мо, Ліса
Да нас крадзецца?
І праз міг
Мільгалі пяты –
Паімчаліся
Дахаты!..

Лідзія АНДРЭВА

Шпаркі дождж

Даўганогі шпаркі дождж
Скокнуў з хмаркі басанож
На зубчасты дзедаў плот,
На бабулін агарод,
Па дарожцы тупаціць –
Хоча Юлю намачыць.
А дзядзючка ўжо на ганку:
– Дожджык, тупаці да ранку!

г. Горкі.

НЕ МАРЫЦЦА

Маленькая Марынка прыехала
з маці ў вёску. Неўзабаве пачалі
збірацца назад у горад. Марынка
просіцца:
– Мамачка, у дзядулі так добра.
Можна, я застануся?
– Не, дачушка, паедзем дамоў.
Раптам пахаладае ці дождж пойдзе,
а ў цябе цёплай вопраткі няма.

– А я дзядулеву куртку апра-
ну! – не здаецца малая.
– Але ж табе сумна тут будзе:
ні сябровка, ні цацак, ні камп'юта-
ра, – угаворвае маці.
– Не будзе! Я сяду пад яблыняй
у садзе і буду марыць!
Усе рассмяяліся і вымушаны
былі пагадзіцца. Назаўтра пайшоў
дождж. У гарадской кватэры чуецца
званок:
– Мамачка, забяры мяне да-
моў! Бо ў нас на вуліцы дождж,

у садзе мокра, а ў хаце дрэнна
марыцца!..

Запісала Вольга ЛАБАЖЭВІЧ,
г. Клецк.

Распісанне ўрокаў

Панядзелак

Чацвер

Аўторак

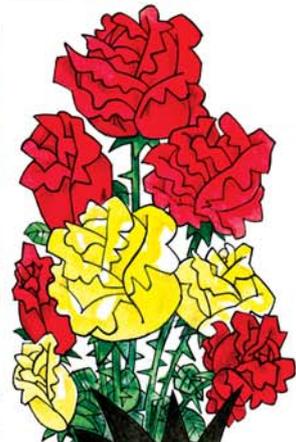
Пятніца

Серада

Субота

У школу ідзі
як на свята!

Кніга –
лепшы сябар
чалавека.

Вучыцца
трэба заўсёды
з усмешкай!

Паўгарэнне –
маці вучэння.

Веды
ёсць сіла,
сіла
ёсць веды!

Чым больш
ведаш,
тым больш
можаш.

Навука
даражэй
за золата.

В. О. Ж. Ш. К.

Пётр МЕРГЕС

У інстытут

Індык прыняты ў модны інстытут,
Пра гэта ходзяць чуткі там і тут.
Усе экзамены ён вытрымаў са славай:
Па кожнаму прадмету добра «плаваў»!
г. Івацэвічы.

Малюнак
Алега
КАРПОВІЧА.

Віктар ВАРАНЕЦ

СТУДЭНЦКІЯ ГІСТОРЫІ

АД АЎТАРА

Бадай, любы студэнт можа прыгадаць мноства самых розных гісторый, анекдотаў, баек і нават вершаў са студэнцкага жыцця. Кожнае новае пакаленне навучэнцаў падае бывальшчыны ў выключна сваёй інтэрпрэтацыі, аздабляючы старыя, як свет, сюжэты новымі дапаўненнямі.

Гэтыя гісторыі мне расказалі студэнты Гродзенскага медыцынскага ўніверсітэта. І кожны з апавядальнікаў гарача пераконваў мяне ў тым, што падзеі адбываліся выключна ў нашым універсітэце — і таму ёсць сведкі. Магчыма, гэта не зусім адпавядае рэчаіснасці, але нават мне хочацца верыць, што ўсё гэта было менавіта ў нашай роднай навучальнай установе...

Буй нядзельны полудзень. Студэнці інтэрнат павольна абуджаўся ад суботняй дыскатэкі... Мікола яшчэ раз перавярнуўся з боку на бок і з неахвотай расплюшчыў вочы. У пакоі было брудна, але светла, а ў галаве — чыста, але цёмна. Настрою не адчувалася. Гадзіннік паказаваў чатырнаццатую гадзіну, намякаючы, што добра было б пачытаць на заўтра фармакалогію. У задуменнасці Мікола прайшоўся па пакоі, няспешна аглядзеўся, узяў шклянку з вадой і выліў на галаву суседа, які яшчэ мірна соп на ложку. Сусед звар'яцела заверашчаў, але настрою гэта не прынесла. Адчувалася неабходнасць у нечым глабальным. Мікола задумаўся.

...Тралейбус нумар тры паволі рухаўся па вуліцы Горкага. Людзей у салоне было даволі шмат, а на наступным прыпынку зайшла яшчэ купка гаманкіх хлопцаў і дзяўчат. Нечакана моладзь змоўкла. Высокі чарнявы хлопец схіліўся над кампосцерам і гучна прамовіў:

— Калі ласка, мне адну піцу з грыбамі.

Пасажыры ацанілі жарт хлопца, заўсміхаліся, а некаторыя нават зарагаталі. Тралейбус спыніўся на прыпынку. У салоне раптам узнік малады чалавек у кухарскім каўпаку і фартуху з пляскатай каробкай у руках і ветліва запытаўся:

— Хто піцу з грыбамі заказваў?

Усе анямелі. Чарнявы ж хуценька аддаў кур'еру грошы і вярнуўся з піцай да сяброў. Тралейбус рушыў далей.

— Слухай, Мікола, а чым можна запіць? — звярнулася да чарнявага хлопца адна з дзяўчат.

— Эх, халера, зусім забыўся, — разгублена прамовіў Мікола і зноў накіраваўся да кампосцера. — Калі ласка, літровую «колу».

У тралейбусе не было чуваць ні гуку. Пасажыры насцярожана чакалі наступнага прыпынку. Тралейбус спыніўся, і ў дзвярах узнікла невысокая дзяўчына ў кухарскай вопратцы з літравай бутэлькай «колы». Мікола разлічыўся, узяў напітак і звярнуўся да сяброў:

— Ну што, можа, выйдзем і перакусім на свежым паветры?

На наступным прыпынку кампанія моладзі высыпала з тралейбуса. Народ у салоне ўсё яшчэ стаяў у здранцвенні.

Затым да кампосцера павольна і нерашуча наблізіўся немалады мужчына і, зладзеевата азіраючыся па баках, нахіліўся да кампосцера:

— Мне б піва, га?

Тым часам на прыпынку весела рагаталі хлопцы і дзяўчаты, сярод якіх вылучалася парачка ў кухарскіх уборах...

Гэта была мая першая сесія. Першая ў якасці выкладчыка медыцынскага ўніверсітэта. І я трымаў свой першы экзамен...

Зайшла пяцёрка студэнтаў, кожны выцягнуў білет, пачалі рыхтавацца. Праходжуся па аўдыторыі, назіраю, каб не спісвалі. Але, здаецца, ніхто і ў думках гэтага не трымае.

Анекдот

Размаўляюць два навабранцы:
 – Слухай, давай пасмяёмся з генерала!
 – Хопіць, ужо з рэктара пасмяяліся...

Даслаў Аляксандр ЛОГА,
 г. Мінск.

ДЫЯЛОГІ

– Чаму рыбы маўчаць?
 – Баяцца, каб вады ў рот не трапіла!

***

– Чаму дзяцел па дрэве стукае?
 – Дзюбу точыць.

***

– Чаму ў зайца хвост кароткі?
 – Затое вушы доўгія!

***

– Чаму кошка ад сабакі ўцякае?
 – Лепш быць адной, чым з кім папала.

***

– Чаму заяц так хутка бегает?
 – За дурной галавой і гагам няма спакою!

Падслухала Алена БАСІКІРСКАЯ,
 студэнтка БДПУ імя М. Танка.

І вось надыходзіць час адказу. Першай на «лобнае месца» ідзе высокая, прыгожая дзяўчына з прывабнай усмешкай. Я таксама ўсміхаюся... І раптам за крокі тры ад мяне ў яе з-пад спадніцы высыпаецца стос «бомбаў», якія густа пакрываюць падлогу. Аўдыторыя нямец, я перагінаюся цераз стол і здзіўлена гляджу на дробна спісаных аркушы, а студэнтка... Студэнтка з усё той жа ўсмешкай спакойна сабрала шпаргалкі, зірнула на мяне і лагодным голасам запытала:

– Гэта не вашы?

Ад нечаканасці і разгубленасці я чыста механічна ляпнуў:

– Не, не мае!

– Пэўна, нехта згубіў, – канстатавала дзяўчына і, паклаўшы паперы мне на стол, пачала адказваць па білеце.

Я ж амаль не чуў яе адказу, унутрана захапляючыся знаходлівацю гэтай «крэпасці» на прыгожых нагах...

Гэтага дня чакала ўся група: набліжаўся дзень нараджэння Мікалая. Здавалася б, ну і што тут такога: у кожнай групе такіх дзён уга, браце ты мой, колькі! Такіх, ды не такіх... У Міколы гэтае свята прыпадала на кастрычнік, калі было яшчэ досыць цёпла, калі можна было яшчэ смажыць шашлык, а потым заблукаць на пару ў лесе і... Таму вось

ужо тры гады запар уся група выязджала святкаваць на дачу Мікалавых бацькоў з маляўнічым краявідам.

Так было і на гэты раз: група «скінулася» на падарунак, Мікола выпрасіў у бацькоў ключы. Праўда, дазвол яны далі з адной умовай. Паколькі ў гэты час чысцілі возера і вывозілі мул са дна, сыну трэба было перахапіць шафёра і папрасіць яго скінуць на агарод адну машыну сапрапелью. Давялося згадзіцца.

Свята прайшло на ўра. Былі віншаванні, шашлык, танцы і пацалункі – усё, як запланавана. І толькі калі добра сцямнела і ўсе пачалі збірацца на цягнік, Мікола ўспомніў пра заданне бацькоў. Адправіўшы сяброў наперад, ён выбег на грунтоўку перахапіць машыну.

Неўзабаве бліснулі фары грузавіка. Хлопец замахаў рукамі. Машына спынілася.

– Чаго табе? – высунуўся вадзіцель.

– Не скінец адзін кузаў на дачу? – жалосна папрасіў хлопец і дастаў з кішэні грошы. – Я заплачу.

– Што, увесь? – здзіўлена перапытаў шафёр.

– Так, увесь.

Вадзіцель збочыў з дарогі, выгрузіўся на агародзе і з'ехаў, а Мікола з усіх ног кінуўся даганяць сяброў...

У панядзелак з раніцы група весела дзялілася ўспамінамі пра суботні адпачынак. Але калі з'явіўся Мікола, настрой прапаў ва ўсіх. Як высветлілася, у суботу каля дачы асфальтавалі шашу. І Мікола, не пацікавіўшыся, што вязе шафёр, перахапіў машыну... з асфальтам. І вось пяць тон свежага дарожнага матэрыялу было вывалена на агарод...

Чатыры суботы запар студэнты выезджалі на дачу дзяўбці ламамі вялізную гару скамянелага асфальту. Да канца вучобы Мікола і яго сябры аж уздрыгвалі ад аднаго слова – «сапрапель»!

КАМАНДЗІРОЎКА

(Амаль нявыдуманая гісторыя)

Мяне ў вёску заняло
на сенажаць.
А паслаў туды часопіс адзін —
пра той самы сенакос
напісаць.
Я ж не ведаў,
што няма там... мужчын.
Як з аўтобуса выйшаў,
дык прысеў.
Сто красунь мяне йшлі
сустракаць,
Нібы з казкі,
ды вясёлыя — ўсе!..
Не шкадую,
што з той вёскі я не ўцёк,
Я сягоння,
бы ў гарэме султан:
Днём пішу,
як абцяцаў,
«пра жыццё»,
Ну, а ўночы —
сёння тут,
заўтра там!..

Аляксандр ЗОТАЎ,
г. Мінск.

Шаноўныя сябры!

Дзякуй вам за актыўны ўдзел у конкурсе. Прыемна, што ў «Вожыка» шмат вясёлых і дасціпных чытачоў. Сёння мы прапануем новы фотаздымак «з усмешкай». І чакаем новых гумарыстычных подпісаў!

А пакуль аб'явім пераможцаў конкурсу, якія даслалі нам свае вершаваныя радкі да фота, змешчанага ў 6-м нумары «Вожыка» за гэты год. **1-е месца** і падпіска на часопіс на тры месяцы (кастрычнік, лістапад, снежань 2012 года) дасталіся **Уладзіміру МАЦВЕЕНКУ** з г. Мінска: «Коцік, коцік! Маяў, маяў, маяў! Ты ля кухні пагуляў. Дык скажы нам, калі ласка, дзе падзелася каўбаска?..» **2-е месца** заняў **Віктар МУХА** з г. Магілёва: «Ах, як цяжка стогне хакер пасля

камп'ютарнай атакі!» і атрымаў падпіску на часопіс на два месяцы (кастрычнік, лістапад 2012 года). **3-е месца** і падпіска на часопіс на адзін месяц (кастрычнік 2012 года) чакае дэбютантку конкурсу **Зою НАВАЕНКУ** з г. п. Падсвілле Глыбоцкага раёна: «Бач, якая цеснота: няма месца для ката. Пераезд... Чаму дзівіцца? Хай жа мыш яму прысніцца!»

Аўтар фота **Андрэй СКРЫННІК** з г. Віцебска атрымаў сваю заслужаную ўзнагароду: падпіску на «Вожык» на тры месяцы (кастрычнік, лістапад, снежань 2012 года).

Віншuem пераможцаў!

Малюнак Міколы ПРГЕЛЯ.

«Вожык» — грамадска-палітычны, літаратурна-мастацкі часопіс

№ 9 (1488), 2012 год.

Выдаецца з ліпеня 1941 года.
Часопіс «Вожык» зарэгістраваны ў Міністэрстве інфармацыі РБ. Рэгістрацыйны № 520.

Заснавальнікі — Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь, РВУ «Літаратура і Мастацтва».

Галоўны рэдактар
Юлія Францаўна ЗАРЭЦКАЯ.

Рэдакцыйная калегія:

Анатоль АКУШЭВІЧ, Сяргей ВОЛКАЎ,
Навум ГАЛЫПЯРОВІЧ, Мікола ПРГЕЛЬ,

Тамара ДАНИЛЮК, Валянціна ДУБРОВА,
Юлія ЗАРЭЦКАЯ, Казімір КАМЕЙША, Алег
КАРПОВІЧ, Уладзімір МАТУСЕВІЧ, Міхась
ПАЗНЯКОЎ, Павел САКОВІЧ, Уладзімір
САЛАМАХА, Васіль ТКАЧОЎ.

Рэдакцыя:

Наталля КУЛЬГАВАЯ (адзел фельетонаў і пісьмаў), Аляксандр КАРШАКЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара, мастацкі аддзел).

Рэдактар стылістычны Марыя ПЛЕВІЧ.
Камп'ютарная вёрстка
Алена МАКАРЭНКА.

Юрыдычны адрас: 220005, Мінск,
проспект Незалежнасці, 39.

Адрас рэдакцыі:
220005, Мінск,
проспект Незалежнасці, 39.
E-mail: a-vojik@yandex.ru

Тэлефоны:
галоўнага рэдактара — 288-24-62,
намесніка галоўнага рэдактара,
аддзела літаратуры, мастацкага
аддзела — 284-84-52, бухгалтэ-
рыі — 284-66-72, факс — 284-84-61.

Рукапісы не рэцэнзуюцца і не вяртаюцца.
Перадрукоўваючы матэрыял, трэба абавязкова
спасылацца на «Вожык». Разглядаюцца рука-
пісы, надрукаваныя на машыныцы або набраныя
на камп'ютары. Аўтары публікацый нясуць
адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў.
Рэдакцыя можа друкаваць матэрыялы, не па-
дзяляючы пазіцыю і думку аўтараў.

Падпісана да друку 10.09.2012
Фармат 60x84 1/8
Афсетны друк.
Папера афсетная.
Ум. друк. арк. 2,79.
Ул.-выд. 4,05 арк.
Тыраж 1915 экз.
Заказ 2711.

Кошт нумара ў розніцу 12 900 руб.

Рэспубліканскае ўнітарнае
прадпрыемства «Выдавецтва
«Беларускі Дом друку».
220013, Мінск,
проспект Незалежнасці, 79.
ЛП № 02330/0494179 ад 3.04.2009.

© «Вожык», 2012